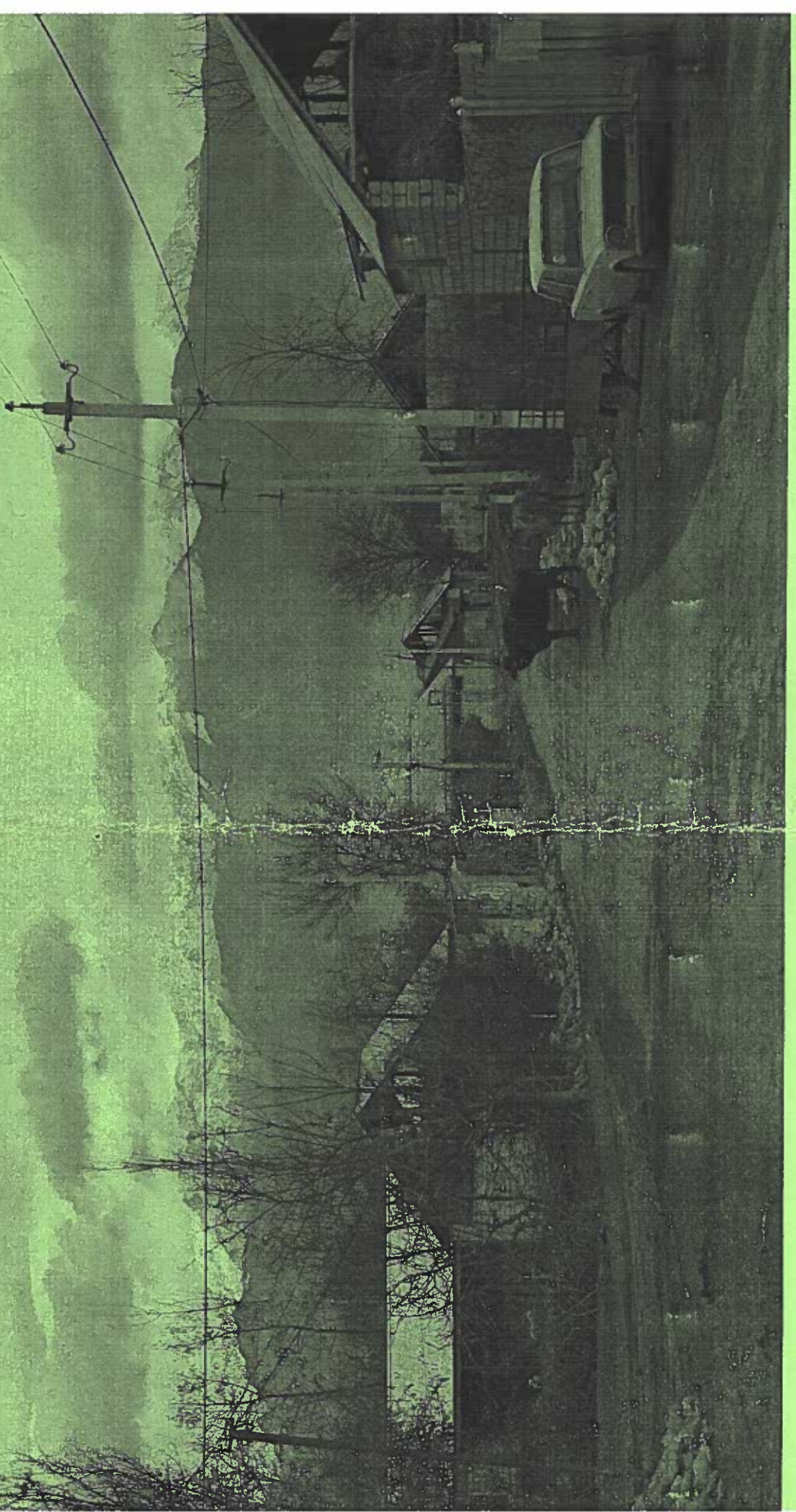

Ingiloi

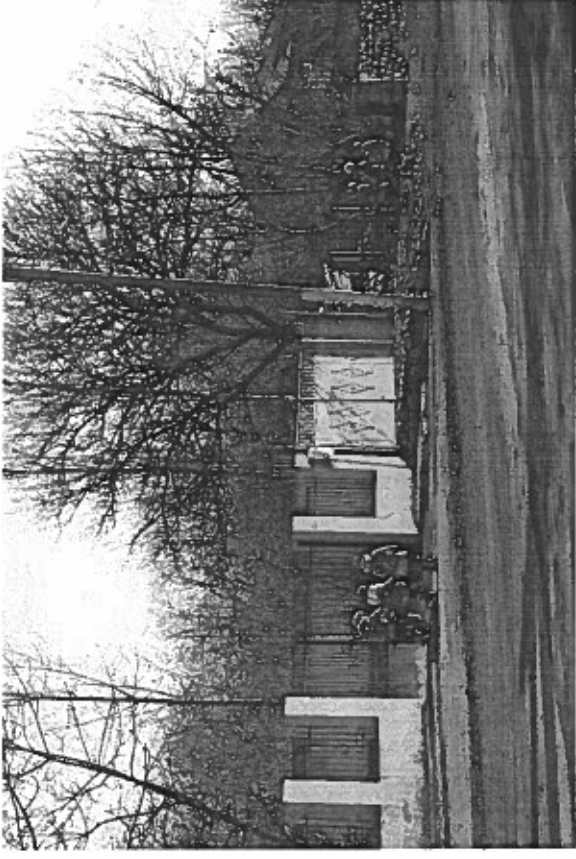
Azərbaycan

Qıza elçi gəlməsələr,
Sırr, əhvalı bilməsələr,
Layiq görüb verməsələr,
Qoşluban qaçar bir gün

Aşıq Hüseynəm cəngi,
Sazda çallaram yüz min həngi,
Bli qaloşi çrel perangi
(Gilas gölgəsində alabəzək köynəyi)
Aşna-yara biçər bir gün.

Kotya, kotya gəldimi?
Gəlib salam verdimi?
Kotya burdan ötəndə,
Qırmızı gün gördümü?
Çox pay verənə oğlan olsun
Az pay verənə qız olsun
Adı Fatma olsun,
O, da çatlayıb ölsün
İngiloy aşıqları əsasən azərbaycan dilində yazıb
yaratmışdılar.
Aşıq Camal
Qoşma
Gedin deyin mənim mələk yarım,
Bir zəhmət çəkibən buraya gəlsin.
Siyah zülfün qabağından götürsün,
Hilal qaşlar çəkib araya gəlsin.

İngiloy

ÇEM NANA SONA

Çem nana suru nanayebit qay iqo. İse heç bet ar cavrovdə, suruybe emeşölöboda, surus maslahati azlevda. Çem nana gzeli, lamazi, lurj tolebiyani, hamişa qurani naqitxi, nasoli, oruci danaceri sebre maxsons. Nana çemi gemriali seçmelev gakitevda. İse mudam ragasxa ingerevda. Mem gonyada nana gerovs amma nana ar gerov qopila ise zikir çidis qopila. Çobe male male nagilev lapariqovda. “Meymun sunter qari”. Ey nagili ikneba rom me yuz dafandi gamigiya amma şen goniya exla axali vismen sebre maragit vusmendi. Nana navayev diyax ugvarda suruybe er saxeli ambovda.

Çem nana bayis kali qopila tutanas beybe patarzali mosula. Ertmert bovru undodaqnen. Magat xut qumosili iknaqe. Ori kali sami biçi qopilan anan matoqa gazarda isnebi.

İngiloy

Aşiq Hüseyin

Düdrivan dardebçivar djer
(Böyük dərdlərdəyəm hələ)

Aşiq adamam tanı, gör

Sodvavar nu damicer me,

(Yazığam tutma mənı)

Kim bağlar yarımı bozi?

Dar günündə qlana var,

Aliabadel Hüseyinavar,

(Əliabədlı Hüseyinəm, necə)

Er garıbsas saüqal qasıvar,

(Bir qərıb fəğır kişiyəm)

Talani-zevrani bozi.

ŞER

İngiloy

Deday kalo, mamay kalo

Drax qidbani, zel cicimi

Deday kalo, mamay kalo

Patar zalo, tsaxol moxol

Azərbaycan

Ananın qızı, atanın qızı

Drax sandığı, köhnə cecim,

Ananın qızı, atanın qızı

Kiçik gəlin, gedərsən gələrsən

Azərbaycan

MƏNİM NƏNƏM SONA

Mənim nənəm bütün nənələrin ən yaxşısı idi. O, heç bir zaman əsəbiləşməz, hamıya kömək eder, məsləhət verərdi. Mənim nənəm uca boy, göy gözlü, həmişə quran oxuyan, namaz qılan, oruc tutan kimi yadımda qalıb. Mənim nənəm dadlı yeməklər bişirərdi. O, həmişə dodaq altı zümzümə edərdi. Mən əvvəllər elə bilirdim ki, nənəm məhni oxuyur amma o sən demə zikir edirdi. Nənəm bizə tez-tez nağıl danışardı. “Meymun sunter qarı” yeni “Küpe giren qarı” nağılı. Bu nağılı bəlkə də yüz dəfə eşitmişəm. Amma hər dəfə nənəm mənə bu nağılı danışanda yeni eşidirmişəm kimi maraqla qulaq asardım. Nənəm nəvələrini çox sevərdi onları əzizləyər hərəyə bir ad qoşardı.

Nənəm özü bəy qızı idi və bəyə də ərə getmişdi.

Onlar bir-birini çox sevmişdilər və onların beş uşaqları olmuşdu.

Çem papas 1937 selşi dayçires bey qopilada
aymibe. Nana qumosilev diyax zorit gazarda, aqitxa
dasaxla.

Mudam nana keçmişit ilapariqaşin me megona
nana çemi naknar nagils lapariqovs. İse çombe çon
bayramebi, seçmelebi, adatebi güssavlod. Exlas şen
goniya exla kino sebre çem polebit gadadis. “Tuti
nubgari”, “Qora bayrami”, “Ramazan bayrami”
bütöv tös oruci icerda, “Qurban bayrami”, “Qorqoti”.
Çon exlas hey bayramebi gulit çidivart.

Nana raxan dabadebula ar visivart. Amma magi
monaqdom dge selit sopolşi grovdebit. Suru nanay
qohumebi erta qertebit ay dge. Şeçmel vakitevt
lapariqovt, visinit nanas valapariqevt egre ambovda,
egre çidivda. Nana çontan ar iknosas ise çombey
lamaz rayme dagaçivaerta ikneba.ise sanasul dge çon
erta qertebit.

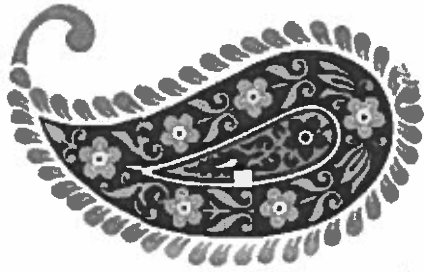

Azərbaycan

vaxt bülbüllər bir birini haylayıb mahnı
oxumağa başlayırlar. Qız heyranlıqla bu quşları
izləyir. Oğlan qızı güclə qəfəsdən ayırıb gec olduğu
üçün evə qayıtmalı olduqlarını bildirir. Yolda oğlan
qızdan daha çox hansı heyvanı bəyəndiyini soruşur.
Qız tovuz quşunun gözəlliyindən lakin çox pis səsi
olduğunu deyir. Ancaq bülülləri isə balaca çəlimsiz
olmalarına baxmayaraq tərifləyir. Bu vaxt oğlan qıza
deyir ki, sən tovuz quşuna bənzəyirsən. Qız o dəqiqə
oğlanın nə demək istədiyini anlayır və o gündən o
kobud, acı dil qızdan əsər əlamət qalmayıb. Qızı bu
oğlanla evləndirirlər. Göydən üç alma düşdü.
Almalar dilimləndi və dinləyənlərin hamısına
paylandı.

İngiloy

quşu lamazi i qo amma simgeraşin lap tinta çamda. Amma bulbulebi patrariyan lamaza geroben. Biçi kal utxra şen tovuz quş minge v lamazixax amma gba pinti cavriyani gako. Ay dgit kali tkibil enayani ikna. Kalida bici daysaxles. Zeyti sam vaşli çumvarda. Vaşlev daquses suruybe misses.

Üç oğlan iki qızı nənəm tək başına böyütməli olmuşdur çünki babam bəy olduğu üçün 1937-ci ildə sürgün etmişdilər. Nənəm çox çətinliklə onları boya-başə çatdırmış, oxutmuş və ali təhsil vermişdi. Nənəm bütün keçmişindən danışanda mən ələ bildirdim ki, o mənə olmuş bir nağil danışır. Adət ənənələrimizi, bayramlarımızı ələ ürəkden danışardı ki, mən kinoya baxırmış kimi indi də xəyalımda canlandırırım. “Tuti nubgari” (Tut nübarı), “Qora bayramı”, “Ramazan bayramı” bütün ayı oruc tutardı, “Qurban bayramı”, “Orqot bayramı” (Novruz bayramı). Biz indidə biz bayramları sevə-sevə qeyd edirik.

Nənəmin doğulduğu tarixini biz bilmədiyimiz üçün, hər il onun rəhmətə getdiyi günü biz kəndə gedirik və nənəmin nəslindən olan bütün qohumlar bir araya yığılır. Yeməklər bişirik deyirik gülürük nənəni xatırlayırıq. Nənəm aramızdan getsə də bizə ölümü ilə gözəl bir örnək verdi: birlik. Onun aramızdan getdiyi günü biz birleşirik.

Azərbaycan

Oğlan kişinin çox xoşuna gəlir və oğlana evində işləməyi təklif edir. Oğlan bu xəbərə çox sevinir. Lakin çox keçmir qızı yaxından tanıdıqca meyvə olmağa başlayır. Çünki qız gözəl olmağına çox gözəldir amma çox acı dildir. Vaxt keçir, bir gün oğlan cəsarətini toplayıb qızın atasına yaxınlaşır və ona qızının acı dil olduğunu söyləyir. Ata peşman dərdini oğlanla bölüşür. Bu vaxt oğlan qıza kömək etmək üçün atadan icazə alır. Ata buna razılaşır.

Günlerin bir günü oğlan qızı heyvanxanaya gəzməyə aparır. Qəfəslərin birində gözəl bir tovuz quşu olur. Tovuz quşu gözəlliyi, lələkləri, quyruğu, pipiyi ilə qızı heyran edir. Oğlan qızı başqa qəfəslərə tərəf aparmaq istəsə də o bu gözəllikdən aralana bilmir baxdıqca baxmaq istəyir. Bu zaman tovuz quşun ağzını açır və əcaib bir səsle qışqırmağa başlayır. Qız bu eybəcərliyi görüb oradan uzaqlaşır. Oğlan qızı bülbüllər olan qəfəsin yanına gətirir. Qız bu xırda kiçik heyvanlara baxıb daşınmağa başlayır ki, bu

İngiloy

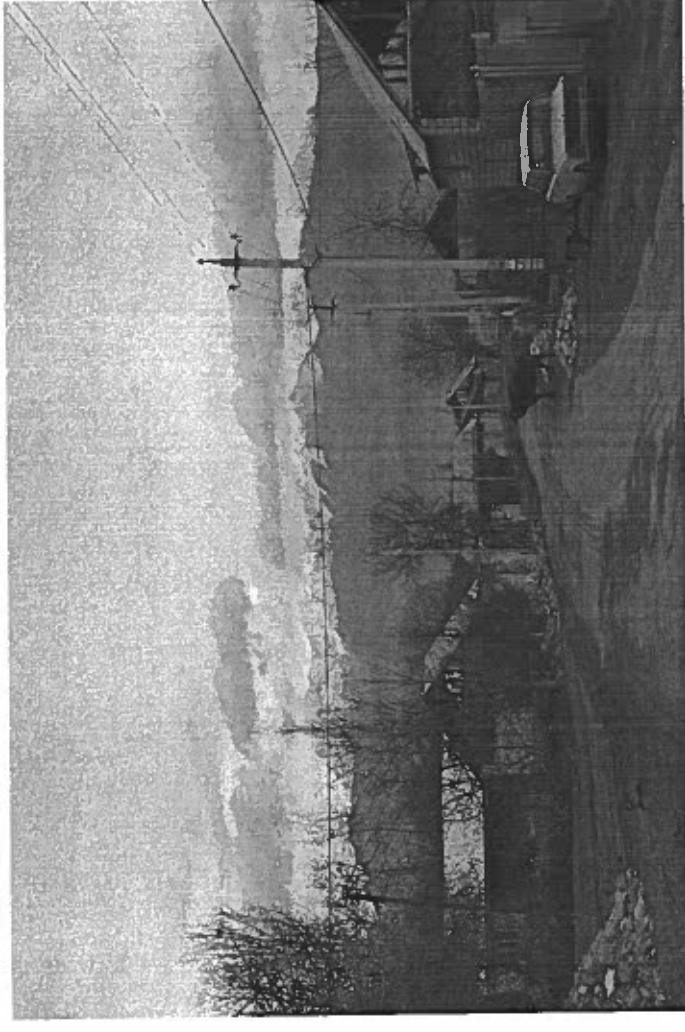
LƏTİFƏ

Er qasi maşinit gzit gadnasul qasibe
isqdeba. Qasiy pegi igeçeba. Mahkamaşi
şoperibe did pulian cerimas içriyan. Şopers
diyax cavri mohdis. Cavriyan – cavriyan pegi
ganaqəçul qasiybe ambovs qaso şen çem tavi
ra goniya? milionerivara ektona tetri sayti
mokse? Pegi gəqəçul qasis ambovs rom ma
şen çem tavi qixayağı gegona? Mes or pegi
makoda.

İngiloy

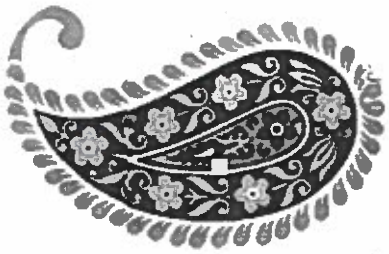
Amma sotaxanit bici ipuşmandeba. Kali lamazobit lamaziya amma qba diyax pinti ako, kali cavrianiya. Sota gadadis biçi kalis mamas ambovs rom şem kali diyax cavrianiya. Mama dapuşmanuli derdev isxnis. Bişi mamas ambovs rom kals qarga tarbiya missevs.

Dgebi gadadis. Er dge kalda bişi gadiyan datarebla modiyən er heyvanxanaşi. Er qapastan modiyən ike er tovuşquşi qerteba. Tovuzquşi diyax lamazi qudi, lamazi bunbulebi, lamazi koçora akonda. Kali lap mahattali dadga qapasi sin uçrötoda es lamazoba raris. Erdan tovuşquşi gba gğa ügüra erege aybicari ikna tovuş quçi kali puşmani ikna ra iço daynaxa. Male akiy savda. Biçi kali sxo qapastan mayqona ike bulbulebi iço. Kal bulbulebi ar mossons. Bulbulebi erdan simgeres iqitxes kal mossons ase simgera ar unda ikiy savdes. Bici zorit miqons kali. Gzaze bici kaltan qitxovs rom remen heyvani daha şox mossons₀ Kali ambovs rom tovuş .

Azərbaycan

Sürücü yolu keçən piyadanı vurub ayağını sındırır. Məhkəmə zamanı sürücüyə böyük təzminat cərimə kəsilir. Bu zaman əsəbiləşən sürücü ayağı sınımış adama deyir deyəsən sən mənə milyonçu hesab etmişsən? – mən kasıb sürücüyəm bu qədər pulu haradan ödəyim. Ayağı sınan adamda cavab verir ki, bəs sən mənə qırxayaq hesab etmişdin?

NAĞIL

İngiloy

LAMAZ KALİ DA ÇKÜYAN

BİÇİ

Erti iqo, erti ar iqo. Şors er diyari iqo. Es diyari erege lamaziy, misa erege barakatiani iqo. Ike nansxov camatis egre lamazi iqonen. Did taybi, lurji mindrebi, sipsminda şqaroebi, şxri meşeyebi iqo. Es diyars lamazoba danaxiybe sxo diyarebit insnebi modivodnen.

As diyarşi lamazobiy tayi barabari ar naknar er kali sxovrovda. Şor diyarit monosulevşi er cavan axalgazda bici iqo ise as ka daynaxa mossons. Amma als araperi ver ambovs. Rah knos ar isis diyax pikrovs maskan ake daşçoma muşyoba unda. Kali mama diyax qarga sxovros bövrü sxori akonda. Biçi ambovs rom me mesxore viknebi. Kas bic uqvars ambovs rom saxşi imuşav gne memesöl.

Azərbaycan

GÖZƏL QIZ VƏ MÜDRİK OĞLAN

Biri var idi biri yox idi. Uzaq bir ölkə var idi. Bu ölkənin təbiəti o qədər gözəl, torpağı o qədər bərəkətli, münbit idi ki, adamlarının görünüşündə, xasiyyətində, həyat tərzində də onu görmək mümkün olardı. Hündür dağları, yaşıl dərələri, dumduzu bulaqları, ucu bucağı görünməyən çəmənlikləri, sıx meşələri var idi. Bu ölkənin gözəlliyini görmək üçün dünyanın hər yerindən adamlar axışb gələrdilər.

Bu ölkədə gözəlliyinin tayı bərabəri olmayan bir qız yaşayırdı. Uzaq ölkələrin birindən bu ölkəyə gələnlərin içindən bir gənc bu qızı götürür və qıza aşiq olur. Amma nə qədər çalışır ki, qıza yaxınlaşsın bütün əziyyətləri boşa gedir. Sonra qərara gəlir ki, qalıb burda işləsin. Qızın atası çox varlı olur. Onun sürülərlə qoyunu olur. Oğlan qıza daha yaxın olsun deyə qızın atasının yanına gəlir və onun qoyunlarını otara biləcəyini söyləyir. 9